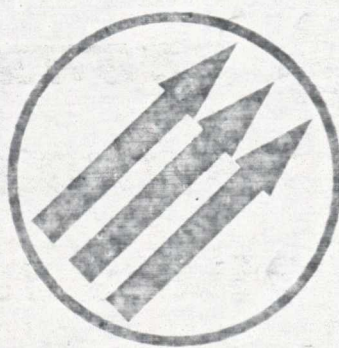

ΕΛΔ - ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΔΥΟ ΛΟΓΟΙ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΒΩΛΟΥ
ΗΛΙΑ ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΥ

ΕΚΔΟΣΗ "**ΜΑΧΗΣ**,"
ΑΘΗΝΑ, 1945

Χαιρετίζω με συγκίνηση την ιστορική και περήφανη μεγαλού-
πολη της Βορείου Ελλάδος. Χαιρετίζω το λαό της Θεσσαλονίκης
και της περιφέρειάς της, σαν πρωτοπόρο τμήμα σ' όλους τους έθ-
νικούς και λαϊκούς αγώνες. Χαιρετίζω τη λαμπρή συμμετοχή του
στόν πόλεμο και στην έθνική αντίσταση. Υποκλίνομαι μ' ευλάβεια
μπροστά στις εκατόμβες των θυμάτων του. Χαιρετίζω ιδιαίτερα τους
εργαζομένους, τους λαϊκούς αγωνιστές και με ξεχωριστή αγάπη
τους νέους.

* * *

Ολόκληρος ο ελληνικός λαός αντιμετώπισε με σθένος και έν-
θουςιασμό τους τρεις εισβολείς — δυο μεγάλες αυτοκρατορίες κι'
έναν τρίτο κι' άνθρωπο έχθρό, τη Βουλγαρία. Και όταν η ήγεςία
εγκατέλειψε το λαό, ώργάνωσε μόνος του, απ' τα κάτω, την αν-
τίσταση έναντιόν των κατακτητών του, συνέχισε τόν αγώνα μέσα
στη χώρα, στο πλευρό των ενωμένων εθνών, κι' έδωσε πρόθυμα την
πιό αίματηρή συνεισφορά στη νίκη της Έλευθερίας και στη συν-
τριβή του φασισμού. Έτσι έδειξε ο λαός μας ότι ξέρει να εκτιμά
την έλευθερία του και ξέρει να πεθαίνει γι' αυτήν. Έλευθερία που
χαρίζεται έχει λιγώτερη αξία. Έλευθερία που καταχτιέται, έχει
όλη την αξία της. Καί, τελικά, έλεύθερος είναι ο λαός όταν ξέρει
ν' αγωνίζεται για τη διατήρηση της έλευθερίας. Αυτή ήταν η πολι-
τική διαθήκη του Κολοκοτρώνη και ο λαός μας την ακολούθησε.

* * *

Το κόμμα μας εμφανίζεται σέ μιιά καμπή της ζωής του έθνους.
Μιά άνησυχία γεμίζει τις ψυχές. Είναι φανερή μιιά αγωνία των μα-
ζών που αισθάνονται ότι δεν τις ίκανοποιεί ο παλιός κόσμος και
άναζητούν κάτι καινούργιο, μιιά καινούργια ήγεςία. Έρχομαστε
ν' άνοιξουμε ένα νέο δρόμο. Το δρόμο του Σοσιαλισμού. Ο δρόμος
είναι πλατύς. Μέσα του χωρεί ολόκληρη η ένότητα των αντικαπιτα-
λιστικών στρωμάτων, ολόκληρος ο εργαζόμενος λαός.

Δίπλα στους εργάτες, που είναι πάντα η πρωτοπορεία των έξε-
λίξεων του λαού, χωρούν η άγροτική τάξη, οι υπάλληλοι, οι έπαγ-
γελματίες, οι βιοτέχνες, οι έπιστήμονες, οι τεχνικοί. Όλ' αυτά τα
στρώματα τα έκμεταλλεύεται όμοια μιιά οικονομική ολιγαρχία. Σ'

αυτά ζητούμε νά στηριχθούμε, νά τὰ διαφωτίσουμε, νά τὰ συνειδητοποιήσουμε, νά τὰ κατακτήσουμε πολιτικά, γιά ν' ἀποτελέσουν τήν πολιτική ἡγεσία τῆς αὔριο. Ζητούμε νά κατακτήσουμε τή λαϊκή πλειοψηφία μέ ὅλα τὰ δημοκρατικά μέσα πάλης, μέ τόν πολιτικό ἀγῶνα.

Πιστεύουμε στή λαϊκή κυριαρχία, πιστεύουμε στίς δημοκρατικές ἀρχές. Ἡ σημαία μας εἶναι φανερή. Μὲ κόκκινα, πού συμβολίζουν τίς θυσίες τόσων γενεῶν ἀγωνιστῶν, εἶνε γραμμένη πάνω της μιὰ ἰδέα, μιὰ ὑπόσχεση: Σοσιαλισμός. Εἴμαστε κόμμα δημοκρατικό, ἀλλά κόμμα τῆς ἀριστερᾶς. Δέν κρύβουμε οὔτε τὴ φυσιογνωμία μας, ἀλλ' οὔτε τοὺς σκοπούς μας. Δέν εἴμαστε «κρυφοκομμουνιστές», γιατί κανένας ἔντιμος ἄνθρωπος δέν καταδέχεται νά κρυφτῇ ἀνάμεσα στὴν πάλῃ τῶν ἰδεῶν. Δὲ μοιάζουμε μέ τοὺς ψεύτικους τύπους πού ἐνῶ ἔμπρακτα λατρεύουν καὶ τὴ βασιλεία καὶ τὸ κεφάλαιο, ὀνομάζονται «δημοκράτες» καὶ «σοσιαλιστές», βεβηλώνοντας καὶ τίς δυὸ ἰδέες.

Ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Ε. μᾶς χωρίζουν ὅλες οἱ διαφορὲς πού σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου χωρίζουν τὰ σοσιαλιστικὰ ἀπὸ τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα, διαφορὲς ἀρχῶν, διαφορὲς μεθόδων, τακτικῆς, διαφορὲς ἱστορικῆς φυσιογνωμίας. Χωρὶς αὐτὲς δέν θὰ ὑπῆρχε λόγος νά ὑπάρχουμε. Μαχόμεθα κατὰ τοῦ καπιταλισμοῦ πού εἶνε ὁ ἐχθρὸς, μέ τὰ ἰδιαίτερα μέσα μας, μέ τὸν ἰδιαίτερο χαρακτήρη μας. Πιστεύουμε ὅτι ἡ γραμμὴ μας εἶνε ἡ καλύτερη γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἀριστεροῦ κινήματος καὶ ἔχοντας τὴν πίστη αὐτή, ζητοῦμε νά τὴ διοχετεύσουμε στή λαϊκή πλειοψηφία.

Σὰν κόμμα γνήσια σοσιαλιστικὸ τὸ κόμμα μας εἶνε κόμμα τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ. Βρισκόμαστε δίπλα καὶ μέσα στὸ λαὸ πού ἀγωνίζεται γιὰ τὰ ζητήματά του. Ὁ τελικὸς σκοπὸς μας εἶνε μιὰ κοινωνία χωρὶς οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευση, μιὰ κοινωνία πού θὰ καταλύσει τὰ ὕλικά ἐμπόδια πού φράζουν σήμερα τὴν πρόοδο τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ πολιτικὸ μας ἰδανικὸ εἶνε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἱκανοί, μέσα στὴν ἐλευθερία καὶ στὴν ἰσότητα, νά ἀπολαμβάνουν ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ, τὰ ὕλικά καὶ τὰ πνευματικά, πρὸ πάντων τὰ πνευματικά. Γιατί οἱ ἀνθρωπιστικὲς ἀξίες εἶνε οἱ ὑψηλότερες πού ζητᾷ νά πραγματοποιήσῃ ὁ σοσιαλισμός.

* * *

Στὴν πορεία πρὸς τὴ σοσιαλιστικὴ κοινωνία τὸ κόμμα μας προγραμματίζει ἓνα μεταβατικὸ σταθμὸ ἀναγκαῖο, σύμφωνα μέ τίς ἀντικειμενικὲς συνθῆκες τῆς χώρας μας. Τὴ λαϊκὴ δημοκρατία. Ἡ λαϊκὴ δημοκρατία θὰ βασισθεῖ στὴ μικτὴ οἰκονομία, ὅπου θὰ διατηρηθεῖ ἡ μικρὴ ἰδιοκτησία καὶ ἡ μικρὴ ἐπιχείρηση, θὰ ὀργανωθεῖ καὶ θὰ ἐνισχυθεῖ καλύτερα ἢ γεωργικὴ οἰκονομία μέ τοὺς συνεται-

ρισμούς, θά κοινωνικοποιηθοῦν οἱ μεγάλοι μοχλοὶ τῆς οἰκονομίας, καὶ ἡ οἰκονομία τῆς χώρας δλόκληρη θά διέπεται ἀπὸ ἓνα μελετημένο πρόγραμμα, ὥστε νὰ αὐξήσῃ ἡ παραγωγή, ν' ἀναπτυχθοῦν ὅλες οἱ πλουτοπαραγωγικὲς πηγές καὶ νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἡ εὐημερία τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ.

Ἡ ἀγροτικὴ τάξη ἰδιαίτερα θά βρεῖ, ὅπως πιστεύουμε, τὴν ἀληθινὴν τῆς χειραφέτησιν μόνο μέσα στὸ Σοσιαλισμό. Ξεκίνησα παληότερα σὰν ἓνας ἀπὸ τοὺς σηματοφόρους τῆς ἀγροτικῆς ἰδέας. Πιστεύω τώρα ὅτι ἡ ἀγροτιά θά βρεῖ τὴν τοποθέτησιν πού ἐγγυᾶται τὸ ἀνέβασμα καὶ τὴν πρόοδόν της, μόνο μέσα στὰ πλαίσια τῆς σοσιαλιστικῆς ἰδέας, γιατί μόνο μέσα στὸ πρόγραμμα τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας καὶ τοῦ σοσιαλισμοῦ θά λυθοῦν ὀργανικὰ καὶ ριζικὰ τὰ ζητήματα τῆς ζωῆς τῶν ἀγροτῶν, ζητήματα πού δὲν μπόρεσε οὔτε θά μπορέσει νὰ τὰ λύσει ὅποιαδήποτε μονομερὴς ἀγροτικὴ μεταρρύθμισιν. Μόνο ἡ λαϊκὴ δημοκρατία καὶ ὁ σοσιαλισμός θά δημιουργήσουν γιὰ τὸν ἀγρότη τὴ δυνατότητα νὰ μὴ τὸν ἐκμεταλλεύεται ὁ ἔμπορος ἢ ὁ βιομήχανος καὶ γενικὰ τὸ ἀστικὸ κεφάλαιο.

Ζητήματα πού μένουν ἄλυτα δεκαετίες τώρα, ὅπως ἡ σχέση γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας, ζητήματα προστασίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ζητήματα υγείας, παιδείας, ἐκπολιτισμοῦ τοῦ χωριοῦ, ζητήματα τεχνικῆς ἀναπτύξεως καὶ τεχνικῆς προόδου, ζητήματα αὐξήσεως τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος θά βροῦν τὴ λύσιν τους μόνο σ' ἓνα ἐνιαῖο οἰκονομικὸ πρόγραμμα, βασιζόμενο στὴ λαϊκὴ δημοκρατία καὶ στὸ σοσιαλισμό. Ὁ σοσιαλισμός θά βρεῖ τὸν κατάλληλο ὀργανωτικὸ τρόπο γιὰ ν' ἀγκαλιάσει τὸν ἀγροτισμό.

* * *

Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν αὐτῶν θά χρησιμεύσει βασικὰ ἡ σοσιαλιστικὴ ἐνότητα. Τὸ κόμμα μας τὴν ἐπιδιώκει ἀπὸ τὴ στιγμή πού ὑπάρχει. Μέσα στὴν Ἐπιτροπὴ συνεργασίας σοσιαλιστικῶν καὶ ἀγροτικῶν κομμάτων (ΕΣΣΑΚ) προπαρασκευάζεται αὐτὴ ἡ ἐνότητα καὶ εἶμαι εὐτυχὴς πού μπορῶ μιλῶντας καὶ σὰν ἐκπρόσωπος τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς νὰ τονίσω ὅτι μὲ τὴν ἐνότητα πού ἐτοιμάζουμε, εὐρύνεται ἀκόμη περισσότερο ὁ νέος δρόμος μας.

* * *

Αὐτοὶ εἶμαστε. Ἔτσι τοποθετημένοι, ἀντιμετωπίζουμε ὅλα τὰ σημερινὰ ζητήματα τῆς χώρας μας.

Στὸ ἐθνικὸ ζήτημα τὸ κόμμα μας ἔχει πάρει ἀπ' τὴν ἀρχὴ τὴν πῶς ἐκκάθαρσιν θέσιν. Ἡ Ἑλλάδα ὑπέστη καταστροφὲς καὶ θυσίες ἀφάνταστες. Τὸ ἔθνος ἔδωσε ἀφθονο τὸ αἷμα του στὴν Ἀλβανία, στὴ Μακεδονία, στὴν Κρήτη, στὸ Ἑλ Ἀλαμείν, στὸ Ρίμινι καὶ ἰδιαίτερα στὰ βουνὰ καὶ στὶς πόλεις τῆς Ἑλλάδας. Ὁ λαὸς δὲ ζητάει

άνταμοιβή. Τό αίμα δέν ἔχει τιμή. Ζητάει ὁμως δικαιοσύνη, ζητάει ὅτι τοῦ ἀνήκει σύμφωνα μέ τίς ἀρχές τοῦ συμμαχικοῦ ἀγώνα, ζητάει νά ζήσει χωρίς φόβο καί χωρίς φτώχεια. Ζητάει τήν ἀσφάλεια τῆς χώρας μέ τήν ἀνάλογη στρατηγική μεταβολή τῶν συνόρων, γιατί τρεῖς φορές μέσα σέ μιᾶ γενεά ὑπέστη τήν εἰσβολή τῶν Βουλγάρων, μέ τίς τραγικές συνέπειές της, σφαγές, λεηλασίες, δηώσεις, ἐκπατρισμούς, καταστροφές, θανάτους. Ζητάει τήν ἔνωση μέ τήν μητέρα πατρίδα τῆς Βορείου Ἡπείρου, τῆς Δωδεκανήσου, τῆς Κύπρου. Ζητάει πλήρεις ἐπανορθώσεις τῶν πάσης φύσεως ζημιῶν του καί μεταξὺ αὐτῶν καί τῶν ζημιῶν πού ἔφερε ἡ καταστροφή τοῦ νομίματος ἀπό τοὺς ἐχθρούς. Ζητάει μιᾶ μόνιμη καί συστηματική ἐνίσχυση τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας.

Γιά ν' ἀνέβει ὅπως χρειάζεται τό βιωτικό ἐπίπεδο τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ δέ φτάνουν, βέβαια, μόνον αὐτά, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καί μιᾶ νέα οἰκονομική καί κοινωνική πολιτική πού μόνο ἂν στηριχθεῖ στίς σοσιαλιστικές λύσεις θά βελτιώσει σταθερά τή θέση τοῦ λαοῦ.

Δέν συζητοῦμε γιά τήν ἀνεξαρτησία καί τήν ἀκεραιότητα τῆς χώρας. Εἶνε ἀγαθὰ πού ὀλόκληρος ὁ λαός θά ὑπερασπισθεῖ. Δέν ὑπάρχει ζήτημα αὐτονομίας τῆς ἐλληνικῆς Μακεδονίας. Δέν ὑπάρχει «Μακεδονία τοῦ Αἰγαίου». Μὲ σοσιαλιστική εἰλικρίνεια πρέπει νά τοῖς πεινοῦμε ὅτι οἱ νύξεις πού γίνονται ἀπό καιροῦ εἰς καιρὸν ἔξω τῆς Ἑλλάδας, γιά τέτοιες ἀπαράδεκτες λύσεις, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα μόνο τὴ διατήρηση μιᾶς ἀνησυχίας στὰ πνεύματα καί μόνο τὴν ἐνίσχυση τῶν προφάσεων τῆς δεξιᾶς. Γιά τὸ Γιουγκοσλαβικὸ λαὸ αἰσθανόμαστε καί μόνιμη φιλία πού σφυρηλατήθηκε σὲ τόσους κοινούς ἀγῶνες καί πρόσφατα στὴν ἐθνικὴ ἀντίσταση τῶν δύο λαῶν.

Ζητοῦμε κατανόηση ἀπὸ ὅλους τοὺς φίλους μας. Τὸ συνέδριο τῆς εἰρήνης, εἴμαστε βέβαιοι ὅτι θ' ἀποδώσει δικαιοσύνη στὴν Ἑλλάδα. Πέραν αὐτοῦ ἐμεῖς οἱ σοσιαλιστὲς πιστεύουμε ὅτι τὴ μόνιμη εἰρήνη καί τὴν ἔνωση τῶν λαῶν θά τὴν ἀσφαλίσει μόνο ὁ σοσιαλισμός, γιατί εἶνε ἡ ἀληθινὴ σύνθεση τοῦ πατριωτισμοῦ καί τοῦ διεθνισμοῦ, ὅπως εἶνε καί ἡ πιὸ γόνιμη σύνθεση τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας καί τοῦ κολλεκτιβισμοῦ.

Ὡς τὴν ὥρα ἐκείνη πιστεύουμε ὅτι τόσο εὐκολώτερα θά συνεννοοῦνται οἱ λαοὶ καί θά συνεργάζονται γιά τὴν εἰρήνη καί τὴν ἀνοικοδόμηση, ὅσο περισσότερο δημοκρατικὰ θά κυβερνοῦνται.

Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς χώρας μας πρέπει νά εἶνε πολιτικὴ φιλίας καί συνεννόησης μέ ὅλους τοὺς μεγάλους μας συμμάχους, πού μέ κοινὲς θυσίες καί ἐνότητα πνεύματος κέρδισαν τὸν τιτάνειο ἀγῶνα τῆς Ἐλευθερίας. Ἀλλὰ καί οἱ σύμμαχοι πρέπει ν' ἀκούσουν μιὰν ἑκκλήση, μιὰ κραυγὴ ἱκεσίας πού βγαίνει ἀπ' τὰ στήθη ὅλου τοῦ λαοῦ. Νά συνεννοηθοῦν μεταξύ τους σ' ὅσα σημεῖα διχογνωμοῦν γιά νά μπορέσει νά δεῖ Θεοῦ πρόσωπο καί ἡ πολύπαθη αὐτὴ Βαλ-

κανική και ὁ πολυθασανισμένος καὶ τυραννισμένος λαός μας. Καὶ κατὰ ἄλλο ἀκόμη: Νὰ μὴν ἀγνοήσουν τὰ λαϊκὰ κινήματα ποὺ γεννήθηκαν μέσα στὶς φλόγες τοῦ πολέμου καὶ ἐκφράζουν τὶς ζωντανώτερες δυνάμεις τοῦ λαοῦ.

Μόνο ἡ ἀντιδραστική δεξιὰ ἐπιθυμεῖ ἕναν πόλεμο μεταξύ τῶν συμμάχων, γιατί φαντάζεται πὼς θὰ ὠφεληθῇ ἀπ' αὐτόν, ἐνῶ θὰ καταστραφεῖ ἡ χώρα. Ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι οἱ σύμμαχοι ὅπως κέρδισαν μαζὺ τὴ νίκη, μαζὺ θ' ἀσφαλίσουν καὶ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου καὶ τῆς Εὐρώπης.

Σὰν κόμμα τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, ποὺ ἀγωνιστήκαμε γιὰ τὴν συμμαχική νίκη, ἔτσι βλέπουμε τὴ θέση τῆς χώρας μας στὸ στρατόπεδο τῶν ἐνωμένων ἐθνῶν.

* * *

Ἡ χώρα μας ἀντιμετωπίζει ἕνα δεῦτατο οἰκονομικὸ πρόβλημα. Ἡ καθημερινὴ ἔγνοια τοῦ λαοῦ εἶνε ἡ ἀγωνία τοῦ βιοπορισμοῦ του. Ἡ ἀνοικοδόμησις δὲν ἄρχισε. Ἡ στέγασις δὲν προχωρεῖ. Ἡ ἀγορὰ ἀναρχεῖται. Εἴμαστε εὐγνώμονες γιὰ τὴν ἐπικουρία τῶν συμμάχων, γιὰ τὴν προσπάθεια τῆς Οὐνρα. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ. Ἡ διάθεσις τῶν ἐφοδίων καὶ οἱ διανομὲς ἀφίνουν ἀπειρα ἐρωτηματικά καὶ καμμιὰ ἀπάντησις δὲ δίνεται. Θὰ βαδίσαι ὁ τόπος πρὸς τὴν οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις; Ἐνας καινούργιος πληθωρισμὸς μᾶς ἀπειλεῖ. Ἡ Ἑλλάδα κατάντησε βασιλεῖο τῶν μαυραγοριτῶν ποὺ πνίγουν τοὺς τίμιους ἐμπόρους καὶ τοὺς ἐπιχειρηματίες. Ἡ ζωὴ τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν συνταξιούχων ἔγινε πρόβλημα. Τὰ παιδιὰ ὑποσιτίζονται. Καὶ στὶς ἀγορὲς τῶν μεγάλων πόλεων ἐπανελήφθησαν οἱ οὐρὲς γιὰ τὰ τρόφιμα. Ποῦ πᾶμε λοιπόν; Ἡ ἀνεργία μαστίζει κιόλας τὴ χώρα. Σὲ πολλὰς περιοχὰς οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ πεινοῦν καὶ ζοῦν μέσα σὲ ἀπείρες στερήσεις, γιατί λείπει μιὰ συστηματικὴ φροντίδα γιὰ τὸν ἀνεφοδιασμὸ τους. Οἱ τιμὲς τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἀπέχουν ἀκόμη ἀπ' τὶς τιμὲς τῶν βιομηχανικῶν. Καὶ οἱ διατιμήσεις δὲ λύνουν ὅλα τὰ ζητήματα. Τὸ ἐκκίνημα τῆς παραγωγικῆς μηχανῆς δὲν ἔχει πρόγραμμα οὔτε ἐνθουσιασμό. Μέσα στὶς πολιτικὲς συνθήκες ποὺ ἐπικρατοῦν στὴ χώρα κυριαρχοῦν μόνο τὰ συμφέροντα μιᾶς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας, ποὺ ἔζησε καὶ ζεῖ ἀπ' τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν λαϊκῶν μαζῶν τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου. Ἡ φορολογία οὐσιαστικὰ βαραίνει μόνο τοὺς ἀδυνάτους. Πόσοι ἀπὸ κείνους ποὺ πλούτισαν ἀπὸ τὸν πόλεμο καὶ τὴν Κατοχὴ κατέβαλαν ὡς τώρα τὴν ἀνάλογη φορολογία; Ἔτσι ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς χώρας ἀντὶ νὰ γίνῃ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου, πᾶει νὰ γίνῃ κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρησις τῶν ὀλίγων ποὺ εἶνε ἀνεξέλεγκτοι καὶ ποὺ ἔχουν κάθε συμφέρον νὰ παρατείνουν τὸ σημερινὸ χάος.

* * *

Γιὰ νά ἀντιμετωπισθεῖ τὸ οἰκονομικὸ πρόβλημα τῆς χώρας χρειάζονται τρία πράγματα:

- 1) Πολιτικὴ ὁμαλότητα καὶ Κυβέρνηση μὲ πολιτικὸ κύρος.
- 2) Πρόγραμμα μὲ ἄξονα τὰ λαϊκὰ συμφέροντα.
- 3) Κινητοποίηση καὶ συνεργασία τοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση.

Τὸ πρόβλημά μας δὲν εἶνε μόνο δημοσιονομικόν, δὲν εἶνε μόνο νομισματικόν. Εἶνε πρὸ πάντων οἰκονομικόν. Εἶνε πρόβλημα ἐπαρκούς ἐφοδιασμοῦ ἀπὸ τοὺς Συμμάχους, ἀλλὰ καὶ πρόβλημα παραγωγῆς καὶ κατανομῆς τῶν ἀγαθῶν σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιτακτικὰς κοινωνικὰς ἀξιώσεις τοῦ λαοῦ. "Ενα τέτοιο πρόγραμμα μέτρων, μὲ βάση τὴν ἀνακούφιση τῶν λαϊκῶν μαζῶν καὶ τὴ φορολογία τῶν πλουτισάντων, θὰ ἐξασφαλίσαι τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους, θὰ ἰσοσταθμίσει τὶς λογικὰς καὶ ὄχι τὶς παράλογες δαπάνες καὶ μὲ τὴν ἀναζωογόνηση τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ἐξωτερικὴ ἐνίσχυση θὰ στηρίξει καὶ τὸ νόμισμα. Οἱ δαπάνες μας πρέπει νὰ γίνουν ὅσο μπορεῖ πιὸ παραγωγικὰς. Μὲ τὴ συνεργασία καὶ τὴν κινητοποίηση τοῦ λαοῦ τὸ Κράτος πρέπει ν' ἀποβλέπει συστηματικὰ στὶς βιωτικὰς ἀνάγκες τῆς ὑπαίθρου καὶ τῶν λαϊκῶν τάξεων τῶν πόλεων, ἀνάγκες τῶν ἐφέδρων, τῶν ἀναπήρων, τῶν θυμάτων τῆς κατοχῆς, ἀνάγκες τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς συγκοινωνίας, ἀνάγκες τῆς νεαρᾶς ἡλικίας, τῆς ὑγείας, τῆς παιδείας.

* * *

"Ενα τέτοιο πρόγραμμα ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας εἶχαμε ὑπ' ὄψιν ὅσοι ἀριστεροὶ βρεθήκαμε στὴν Κυβέρνηση τῆς Ἑθνικῆς Ἐνότητος. Δυστυχῶς τὰ γεγονότα τοῦ Δεκέμβρη ἀνέκοψαν τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ποὺ μόλις εἶχεν ἀρχίσει. Βάλαμε τὶς πρῶτες βάσεις τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ χάους ποὺ βρήκαμε. Ἐτοιμάσαμε τὸ συντονισμό τῶν προσπαθειῶν. Ἀνοίξαμε τὶς πρῶτες πιστώσεις γιὰ νὰ κινηθῇ ἡ παραγωγή. Ἀφήσαμε ἔτοιμο τὸ νόμο γιὰ τὴ φορολογία τῶν πλουτισάντων. Ἀφήσαμε τὴ χρυσὴ λίρα στὶς 3.000 δραχμές, τὸ λάδι στὶς 260 δραχ., τοὺς μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων σὲ δύομισυ χρυσὰς λίρας τὸ μῆνα, μέσον ὄρο.

Ἡ δημοκοπία μᾶς καθηγόρησε ὅτι ληστέψαμε τὶς καταθέσεις. Πράγματι ἐξανεμίσθησαν οἱ καταθέσεις σὲ δραχμές, ἀλλὰ γιατί; Ποιὸς ἔφταιγε; Ἐφταιγε ὁ πληθωρισμὸς ποὺ ἦταν ἔργο τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Ἰταλῶν, ἕνας πρωτοφανὴς σ' ὅλο τὸν κόσμον πληθωρισμός, ποὺ εἶχε σὰ μοιραῖο ἀποτέλεσμα τὸν ἐξευτελισμὸ τῆς δραχμῆς. Στὶς 18 Ὀκτωβρίου 1944 μιὰ χρυσὴ λίρα εἶχε 700 δισεκατομμύρια δραχμές. Οἱ καταθέσεις ὅλες δὲν ὑπερέβαιναν τὰ 10 δισεκατομμύρια. Ἀρα μὲ τὸ 1)70 μιᾶς χρυσῆς λίρας ἐξωφλοῦντο ὅλες. Ὑπῆρχαν λοιπὸν καταθέσεις γιὰ νὰ τὶς ληστέψει ὁποιοσδήποτε ὀπουργός; Καὶ πρὸς ὄφελος ποιουνού;

Ἄλλὰ μήπως μπορούσαμε νὰ κάνουμε ἀνατίμηση τῶν καταθέσεων; Γιὰ νὰ τὴν ἐκάνουμε ἔπρεπε νὰ γίνῃ γενικὴ ἀνατίμηση ὧν τῶν χρεῶν σὲ δραχμές, ἐπομένως καὶ τῶν χρεῶν τῶν ἀγροτῶν, τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἐμπόρων, καὶ τῶν ἐπαγγελματιῶν. Τέτοιο πρᾶγμα ἦταν καὶ εἶνε ἀδύνατο καὶ δὲν ἔχει γίνῃ πουθενά. Γιατὶ δὲν τὸ ἔκαμαν οἱ διάδοχοί μας; Πέντε κυβερνήσεις ἀλλάξαν ἀπὸ τότε. Γιατὶ δὲν ἔλαβαν ἄλλα μέτρα ἀπὸ τὰ δικά μας; πού ἦταν ἀπλῶς ἡ ἀπογραφή μιᾶς ζημίας πού εἶχε γίνῃ, ἡ πιστοποίηση ἑνὸς κακοῦ πού εἶχε συντελεσθεῖ ἀπ' τοὺς κατακτητάς;

Ἐκεῖνο πού ἐμεῖς εἶχαμε ἀποφασίσει καὶ ἐξαγγεῖλει ἦταν ἡ ἀποζημίωση τῶν μικροκαταθετῶν ἀπὸ τὸ προϊόν μιᾶς φορολογίας τῶν κερδῶν ἀπ' τὸν πληθωρισμό. Τὸ νομοσχέδιο ἦταν ἔτοιμο. Γιατὶ δὲν τὸ υἱοθέτησαν οἱ διάδοχοί μας;

Δημοκοπία ἐμεῖς δὲ μπορούσαμε νὰ κάνουμε. Ὁ λαὸς εἶχε καὶ ἔχει ἀπὸ μᾶς τὴν ἀπαίτηση νὰ τοῦ λέμε τὴν ἀλήθεια, ὅσο κι' ἂν εἶνε ὀδυνηρή. Καὶ τὸ κάναμε ἀψηφῶντας κάθε φθορά.

* * *

Ὁξύτερη κι' ἀπ' τὴν οἰκονομικὴ εἶνε ἡ πολιτικὴ μας κατάσταση. Ἡ πρώτη ἀνάγκη τῆς παρούσης ὥρας εἶνε νὰ ἀντιμετωπισθεῖ ὅπως πρέπει. Γιατὶ ἡ ἀντιμετώπισή της ἀποτελεῖ προϋπόθεση γιὰ τὴ λύση καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος.

Ἡ πολιτικὴ κατάσταση χαρακτηρίζεται ἀπὸ τρεῖς ἀνωμαλίες: 1) ἀπὸ τὴ συστηματικὴ παραμέριση τοῦ δημοκρατικοῦ καὶ τοῦ ἀριστεροῦ κόσμου πρὸς ὄφελος μιᾶς μερίδας πού εἶνε ἡ μειοψηφία καὶ πού ἀπέβη ὁ μόνος ρυθμιστὴς τῆς πολιτικῆς ζωῆς. 2) Ἀπ' τὴ μονιμοποίηση τῶν ὑπηρεσιακῶν κυβερνήσεων. 3) Ἀπ' τὴ μονιμοποίηση τῆς τρομοκρατίας καὶ τῆς βίας ἐναντίον ὁλοκλήρου τοῦ δημοκρατικοῦ κόσμου.

Τὸ σύνθημά μας εἶνε ἡ ὁμαλότητα. Ὅλοι οἱ δημοκρατικοὶ πρέπει ν' ἀγωνισθοῦν γιὰ τὸ σύνθημα αὐτό. Ὅλοι οἱ δημοκρατικοὶ βρίσκονται αὐτόματα στὸ ἴδιο στρατόπεδο, γιὰ τὴν ὁμαλότητα τῆς χώρας καὶ γιὰ τὴ νίκη τῆς Δημοκρατίας. Ἡ δημοκρατικὴ ἐνότητα εἶνε μιὰ γενικώτερη ἀπαίτηση. Ὁ δημοκρατικὸς κόσμος πρέπει νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του καὶ θὰ τ' ἀνακτήσῃ μόνο μὲ τὴν κοινὴ δράση.

Εἶνε καιρὸς νὰ σταματήσῃ ἡ τρομοκρατία καὶ ἡ βία τῆς Δεξιᾶς. Ἄν συνεχισθοῦν, ὁ κίνδυνος παραπέρα ἀνωμαλιῶν εἶνε προφανής. Ποῦ θὰ ὀδηγήσῃ ἡ σημερινὴ κατάσταση; Τὴν εἶδα στὴν περιοδεία μου καὶ τὴν δοκίμασα, κι' ἔχω καθῆκον νὰ τὸνίσω ὅτι καθένας πρέπει ν' ἀναλογισθεῖ τίς εὐθύνες του. Ὁ λαὸς εἶνε ἀναμφισβήτητο ὅτι θέλει ἡσυχία. Νὰ μετρηθοῦμε στὶς ἐκλογές καὶ κεῖνοι ποῦνε ἡ πλειοψηφία νὰ κυβερνήσουν τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ νὰ μετρηθοῦμε

τίμια, ἐλεύθερα, ἀβίαστα, γιατί ἕνας λαὸς ποὺ δὲν ὑποτάχθηκε σὲ τρεῖς κατακτητές, δὲν θὰ ὑποταχθεῖ σὲ μιὰ ἐγγώρια τυραννία.

Ἡ ἐλευθερία πρέπει ν' ἀποκατασταθεῖ γιὰ ὅλους. Ἡ ἰσοπολιτεία πρέπει ν' ἀναγνωρισθεῖ γιὰ ὅλους. Μόνο στὴν Ἑλλάδα καταδιώκεται ἡ ἐθνικὴ ἀντίσταση. "Ὅλοι οἱ ἄλλοι λαοὶ καὶ οἱ γείτονές μας ἀκόμη προσπαθοῦν ν' ἀξιοποιήσουν διεθνῶς, γιὰ ἐθνικούς λόγους, τὸ λαϊκὸ ἀγῶνα τῆς Ἑλευθερίας.

Οἱ δημοκρατικοὶ πολῖτες ὁποιασδήποτε κομματικῆς ἰδεολογίας δὲν εἶνε σήμερα ἀσφαλεῖς. Ὑφίστανται τὴν πίεση καὶ τὸ διωγμὸ ἀνευθύνων ὁργανώσεων ποὺ κακοποιοῦν, σκοτώνουν, ἐκβιάζουν καὶ δυναστεύουν, ἰδιαίτερα στὴν ὕπαιθρο, ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλισμοῦ καὶ τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ, ἐνῶ ξέρουν ὅτι ἡ Δημοκρατία δὲν ταυτίζεται μὲ τὸν κομμουνισμό καὶ ὅτι ἡ μοναρχία μπορεῖ νὰ σταθῇ στὴν Ἑλλάδα μόνο σὰν δικτατορία.

Ὁ ἠθικός καθαρισμὸς τῆς χώρας, ἡ τιμωρία τῶν δοσιλόγων, εἶνε ἀπαίτηση τοῦ λαοῦ γιὰ νὰ ἐξυγιανθεῖ ἡ ἀτμόσφαιρα. Δυστυχῶς καὶ τὰ δικαστήρια στὸ σημεῖο αὐτὸ δὲν ἀνταποκρίνονται στὸ κοινὸ αἶσθημα. Καταδιώκονται ὅσοι πολέμησαν τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδας καὶ περιφέρονται ἐλεύθεροι οἱ δοσίλογοι, καὶ ἀπειλοῦν τοὺς ὑπαλλήλους, διώχνουν τοὺς δημοκρατικούς ὑπαλλήλους, ἐκφοβίζουν τοὺς πολίτας.

"Ἐχω ἡσυχὴ τὴ συνείδησή μου ὅτι ἔκανα μέχρι τέλους τὸ καθήκον μου γιὰ νὰ προαγάγω ὅσο μπορούσα τὴν ἐθνικὴ ἐνότητα, γιὰ νὰ προλάβω τὴ διάλυσή της, γιὰ νὰ προλάβω ὅσα ἀκολούθησαν ὕστερα, γιὰ νὰ προλάβω τὴ σύρραξη τοῦ Δεκεμβρίου, γιὰ νὰ σταματήσῃ ὅταν ξέσπασε ὅσο ἦταν δυνατό ἐγκαιρότερα, γιὰ νὰ προληφθοῦν τόσες συμφορές, τόσα πένθη, τόσα ἀθῶα θύματα. Κι' ἂν ἀπ' ὅλες τὶς πλευρὲς ποὺ ὑπεύθυνα ἀναμίχθηκαν στὴν ὑπόθεση ὑπῆρχε ἡ ἴδια διάθεση, ἡ ἴδια ἀνιδιοτέλεια καὶ ἡ ἴδια αὐταπάρνηση, ἴσως ὁ ροῦς τῶν πραγμάτων θὰ ἦταν ἀλλοιῶτικος.

Στὴ διακήρυξη τοῦ κόμματός μας θὰ βρεῖ κανεὶς ὅλες τὶς θέσεις μας γιὰ τὴ δεκεμβριανὴ σύρραξη καὶ θὰ πεισθεῖ, ὅποιος θέλει νὰ πεισθεῖ, ποιοὶ εἶνε οἱ ὑπεύθυνοι.

* * *

"Ἄλλ." ὁπωςδήποτε τὰ γεγονότα τοῦ παρελθόντος δὲ μποροῦν νὰ μᾶς κυβερνοῦν ἐπ' ἀπειρον. Πρέπει νὰ φθάσουμε σ' ἐλεύθερες καὶ ἐγγυημένες ἐκλογές καὶ τότε ἂς ἀποφασίσῃ ἡ πλειοψηφία τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ γιὰ νὰ φθάσουμε ἐκεῖ πρέπει νὰ δημιουργήσουμε κλίμα ἐλευθερίας καὶ ἰσοπολιτείας σ' ὅλη τὴ χώρα. Καὶ ἀπ' ὅσα εἶδα κι' ἀντελήφθηκα, ἔχω χρέος νὰ διακηρύξω ὅτι κάτω ἀπ' τὶς συνθήκες ποὺ ἐπικρατοῦν, δὲν εἶνε νοητές ἐλεύθερες ἐκλογές. Ἐπιμείναμε ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἡ χώρα ἐχρειάζετο μιὰ ἀντιπροσωπευτικὴ κυβέρνηση. Ἡ

Δεξιά δὲν τὸ θέλησε καὶ δὲν τὸ θέλει. Θέλει νὰ συντηρεῖ τὴν ἀνωμαλία. Ζητήσαμε καὶ ζητοῦμε μαζὺ μὲ ὅλα τὰ δημοκρατικὰ κόμματα μιὰ πολιτικὴ δημοκρατικὴ Κυβέρνηση ποὺ πάνω σ' ἕνα πρόγραμμα ἐλευθερίας καὶ τάξεως θὰ τὴν ὑποστήριζε ὁλόκληρη ἡ ἀριστερά. 'Αντ' αὐτοῦ ἡ Α. Μ. ὁ 'Αντιβασιλεὺς ποὺ μετατοπίζει διαρκῶς τὸ λειτούργημά του πρὸς τοὺς πόθους καὶ τὰ συμφέροντα τῆς μοναρχικῆς Δεξιᾶς, πρόσφερε στὴ χώρα τὴν τελευταία Κυβέρνηση τῆς προτιμήσεώς του, μιὰ Κυβέρνηση χίμαιρα, ποὺ δὲν εἶνε οὔτε ὑπηρεσιακὴ οὔτε πολιτικὴ. Καὶ ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ διαθέτει τὸ ἀνάλογο κῦρος γιὰ νὰ συγκινήσει τὸ λαό, γιὰ ν' ἀντιμετωπίσει τὰ προβλήματά του, γιὰ νὰ ἐπιβάλλει τὶς δημοκρατικὲς λύσεις. "Εἶσι ἡ ἀνωμαλία παρατείνεται. 'Αλλ' ὁ τόπος δὲν ἀντέχει πιά σὲ καινούργιες περιπέτειες. 'Η βία προκαλεῖ τὴ βία, τὸ αἷμα γεννᾷ αἷμα καὶ μέσ' τὸ φαῦλο αὐτὸ κύκλο τῆς ἀνωμαλίας, ἀν συνεχισθεῖ, ἡ 'Ελλάδα μας θὰ καταποντισθεῖ. Τὰ παιδιὰ τῆς ὅμως ἔχουν ἕνα χρέος, νὰ τὴ σώσουν. Γι' αὐτὸ τὸ κόμμα μας κηρύττει: 'Ομαλότητα, ὁμαλότητα, ὁμαλότητα. "Ολη ἡ ἐξουσία στὸ λαό. "Οχι πιά βία. "Οχι πιά αἷμα. "Εἶσι θὰ κερδίσουμε τὴν πρώτη μάχη τῆς εἰρήνης, ὅπως κερδίσαμε ὅλες τὶς μάχες τοῦ πολέμου.

Στὴν εἰρηνικὴ καὶ ἀπαραίτητὴ αὐτὴ νίκη ἔχει καθῆκον νὰ βοηθήσει τὸ λαό μας, τὸν ταλαιπωρημένο αὐτὸ λαό μας, καὶ ἡ βρετανικὴ πολιτικὴ στὴν 'Ελλάδα. "Ας ἀναλογισθεῖ κι' αὐτὴ τὶς εὐθύνες τῆς, ποὺ ἀπορρέουν ἀπ' τὴν ἐπέμβασή τῆς. "Εχουμε ἐμπιστοσύνη στὸ βρετανικὸ προλεταριάτο, ἔχουμε ἐμπιστοσύνη στὴ δημοκρατικὴ του ἀλληλεγγύη. "Εχουμε ἐμπιστοσύνη στὸ Σοσιαλισμὸ ποὺ ἀνεβαίνει στὸν κόσμο. Δὲ μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει ἡ μοναρχικὴ Δεξιὰ νὰ φαντάζεται ὅτι τὴν πολιτικὴ τῆς βίας τῆς θὰ ἐνισχύσει ὀλικά ἡ ἠθικά τὸ 'Εργατικὸ Κόμμα τῆς 'Αγγλίας, γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο, γιὰ ὁποιοδήποτε συμφέρο. "Εχουμε καθῆκον, σὰ σοσιαλιστές, νὰ τολίσουμε τὴν πίστη μας αὐτὴ.

'Αποτείνομαι τώρα πρὸς τοὺς νέους. Μιὰ πολύχρονη ἐπαφή μου μὲ τὰ νειῶτα μοῦ ἔχει γεμίσει τὴν ψυχὴ ἀπὸ πεποίθηση στὴν ἀποστολὴ καὶ στὴν ἀξία τους. Πιστεύω στὴ νεότητα, πιστεύω στὸν παλμό τῆς, πιστεύω στὴν ψυχικὴ δροσερότητα καὶ στὸν ἐνθουσιασμό τῆς, πιστεύω στὸ δημιουργικὸ δυναμισμό τῆς. 'Εμεῖς, ἡ ὠριμὴ, γενεά, ἐμπνεόμαστε ἀπ' τὸν παλμό τῶν νέων. Πρωτοπόροι ἐσεῖς, δόστε τὰ χέρια σας, γιὰ νὰ χτίσουμε μαζὺ, ἐσεῖς μὲ τὴν ὁρμὴ σας, ἐμεῖς μὲ τὴν πείρα μας, τὸν καινούργιο κόσμο, τὸν ὠραιότερο κι' εὐτυχέστερο κόσμο.

Στὰ ἐλεύθερα πολιτεύματα ἡ ἀλήθεια βρίσκεται ἐκεῖ ποὺ βρίσκεται κι' ὁ ἐνθουσιασμός τῶν νέων.

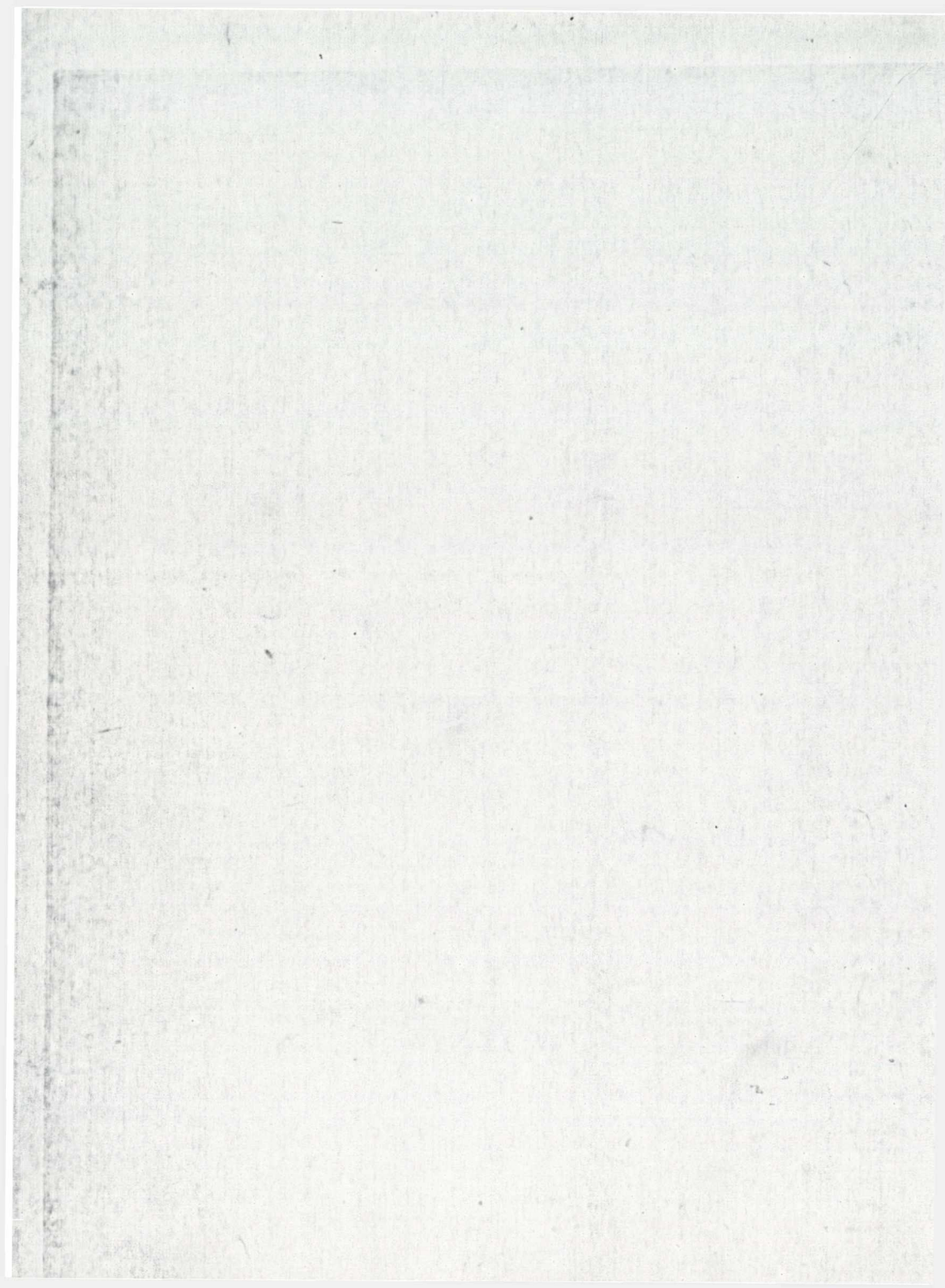
Οἱ νέοι δὲν εἶνε μόνο τὸ μέλλον—εἶνε καὶ τὸ παρόν. Οἱ νέοι κί' οἱ γυναῖκες κατέκτησαν τὸ παρόν με τὸ αἷμα τους, με τὴ συνεισφορά τοῦ ἡρωϊσμοῦ τους, με τίς ἀπείρες θυσίες τους. Ὁ ἀγώνας τοῦ λαοῦ ἔφερε στὸ βωμὸ τῆς λευτεριᾶς στρατιᾶς δλόκληρες νέων καὶ γυναικῶν. Τοὺς ἀνῆκει κάθε τιμὴ. Ἐγίναν ἔτσι ὑπεύθυνοι μαζικοὶ παράγοντες τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ τῶν ἀξιῶν της. Οἱ νέοι κί' οἱ γυναῖκες χαρακτηρίζουν σήμερα τὴ δημοκρατικὴ ἐποχὴ μας, τῆς χαρίζουν τὴν ὁρμὴ καὶ τὴν πνοή τους.

Νέοι καὶ νέες, με τὴ δημοκρατικὴ σας διαπαιδαγώγησι θ' ἀσφαλίσετε τὴν εἰρήν καὶ θά ἐξαφανίσετε τὸν πόλεμο. Αὐτὴ εἶνε ἡ ὑψηλότερη ἀποστολὴ σας. Νέοι καὶ νέες, δὲ μπορεῖτε παρὰ νὰ πιστεύετε στὴ Δημοκρατία, δὲ μπορεῖτε παρὰ νὰ πιστεύετε στὸ Σοσιαλισμό, δὲ μπορεῖτε παρὰ νὰ ἀγωνίζεσθε γιὰ τὴ Λαϊκὴ Δημοκρατία.

Ἡ βασιλεία μᾶς διήρесе πάντοτε. Ἡ Δημοκρατία θά μᾶς ἐνώσει. Θά μᾶς ἐνώσει σὲ μιὰ εὐτυχέστερη Ἑλλάδα, σὲ μιὰ Ἑλλάδα τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ. Θά τὴν χτίσουμε ὅλοι μαζί, με τὴ χαρούμενη δουλειά, με τὸ μῖσος τῆς τυραννίας, με τὴ λαχτάρα τῆς λευτεριᾶς.

Ὅσοι πάλλεσθε ἀπ' τὰ ἰδανικὰ αὐτά. Ὅσοι ἀγαπᾶτε τὸ Λαό. Ὅσοι νοιώθετε τὸν καὶμό του. Ὅσοι φιλοδοξεῖτε νὰ τὸν ὑπηρετήσετε γενναῖα, ἀληθινά, γόνιμα, δημιουργικά, ὅσοι ἔχετε μέσα σας τὴν ὡραία ἀνησυχία τῆς νέας μας ἱστορίας, ἐλάτε μαζί μας, ἀκολουθήστε μας.

Ο ΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ ΕΛΔ - ΣΚΕ
ΗΛΙΑ ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΥ
ΣΤΑ ΤΕΤΡΑΧΡΟΝΑ ΤΗΣ "**ΜΑΧΗΣ**,"
(Κυριακή 11 Νοεμβρίου 1945)

«Νομίζω υποχρέωσή μου νά εὐχαριστήσω καί ἐγώ μέ τή σειρά μου τοὺς ἀγαπητοὺς καί ἐκλεκτοὺς φίλους, ποὺ θέλησαν νά παρακολουθήσουν τὴ συγκέντρωσή μας. Δὲν θὰ τοὺς ἀναφέρω ἕνα πρὸς ἕνα, γιατί φοβάμαι ὅτι θὰ κάμω παραλείψεις, ἀλλὰ θὰ ἀναφέρω τὸν πρῶτο ἀπ' ὅλους, τὸν ἡρωϊκὸ πνευματικὸ ἀρχηγὸ τοῦ Κινήματος τῆς Ἑθνικῆς Ἀντίστασης, τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κοζάνης. Νομίζω ἐπίσης ὅτι θὰ πρέπει νά ἀναθέσουμε στοῦ Προεδρεῖο μας νά στείλῃ ἀπὸ μέρους μας πρὸς τὸν Πρόεδρο τοῦ κόμματος, ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμή φέρνει τὴ φωνή τοῦ Κόμματος καί τοῦ σοσιαλισμοῦ στὴν Βόρειο Ἑλλάδα, ἕνα θερμὸ συντροφικὸ χαιρετισμὸ.

Σύντροφοι καί συντρόφισσες.

Οἱ ὁμιλητὲς ποὺ ὡς τώρα ἀνέβηκαν στοῦ βῆμα θυμηθῆκανε καί θύμισαν 4 χρόνια ἀγώνα. Γιά μᾶς ὁ ἀγώνας αὐτὸς ἔχει μιὰ ἀξία ἰδιαίτερη γιατί μέσα στοὺς ἀγῶνα αὐτὸν οὐσιαστικὰ γεννήθηκε ἕνα Ἑλληνικὸ Σοσιαλιστικὸ Κίνημα. Ὁ σοσιαλισμὸς στὴν Ἑλλάδα δὲν εἶχε πολὺ βαθιεῖς ρίζες. Ὑπῆρξαν ὁμάδες καί στελέχη ἀξία γιὰ κάθε τιμὴ ποὺ εἶχαν κάνει ὅ,τι μπορούσαν γιὰ νά δημιουργήσουν Σοσιαλιστικὸ Κόμμα. Ἀλλὰ σὰν μαζικὸ ἐργατικὸ κίνημα ὁ σοσιαλισμὸς δὲν μπορεῖ νά εἰπωθῇ ὅτι εἶχε μεγάλη ἔκταση. Μέσ' τὴ φωτιά τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα γεννήθηκε ἕνα νέο σοσιαλιστικὸ κίνημα. Ἐκεῖ μέσα σεῖς μπορέσατε νά γίνετε πραγματικὰ σοσιαλιστικὰ στελέχη. Ἐκεῖ μέσα σεῖς εἶδατε τὴν διαφορὰ ἀνάμεσα στοὺς συλλογισμοὺς τοῦ γραφείου καί τὴ λαϊκὴ πάλη. Εἶδατε τὴν διαφορὰ ἀνάμεσα στοὺς πολιτικὸ ντιλεταντισμὸ καί τὸν πραγματικὸ ἀγῶνα. Ἐκεῖ μέσα γίνετε λαϊκοὶ ἀγωνιστές. Ξέρουμε ὅλοι βέβαια τίς ἀδυναμίες μας. Ξέρουμε πὼς ἀκόμα ἔχουμε νά κατανικήσουμε πολλὰ ἐλαττώματά μας ποὺ ἐξακολουθοῦμε νά ἔχουμε ἂν καί μπήκαμε στοῦ σοσιαλισμὸ. Ξέρουμε ὅτι χρειάζεται ἀκόμα προσπάθεια, ἀγῶνας ἐνάντια στοὺς ἴδιους τὸν ἑαυτὸ μας γιὰ νά γίνουμε ἀξιοὶ τῆς ἀποστολῆς μας. Μὰ ξέρουμε ὅτι ἥδη 4 χρόνια τώρα πολεμήσαμε, ψηθήκαμε μέσ' τὸ καζάνι τῆς λαϊκῆς πάλης καί σήμερα μπορούμε περήφανα νά ποῦμε: Εἴμαστε ἔτοιμοι γιὰ ὅλους τοὺς ἀγῶνες. Δὲν ὑπῆρξατε παλυάριθμοι, σύντροφοι, καί δὲν ἦταν δυνατό νά ὑπάρξετε πολυάριθμοι. Ἀλλὰ τόσοι ποὺ εἴσατε προσφέρατε μεγάλες ὑπηρεσίες. Γιατί μέ τὴ θέλησή σας, μέ τίς θυσίες σας, μέ τὴν ἐπιμονή σας, ὑπῆρξατε ἕνα εἰ-

δος Ιεροῦ λόχου τοῦ ἔθνικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα, ἓνα εἶδος Ιεροῦ λόχου τῆς δημοκρατίας, ἓνα εἶδος Ιεροῦ λόχου τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Σήμερα πού πλαισιώνεσθε ἀπὸ μεγαλύτερες λαϊκὲς μᾶζες καὶ ἐπηρεάζετε ἀκόμα πιὸ πλατεῖες λαϊκὲς μᾶζες, σήμερα τείνετε τὸ χέρι ἐγκάρδια πρὸς ὅλους τοὺς σοσιαλιστὲς γιὰ νὰ ἀγωνισθῇτε μαζί τους, τείνετε ἀνοιχτόκαρδα τὸ χέρι γιὰ νὰ ἐνωθῇτε μαζί τους. Μάθατε στὰ 4 αὐτὰ χρόνια νὰ τιμᾶτε ὅλους ἐκείνους πού ἀγωνίστηκαν μαζί σας, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἔμεναν στὰ σπίτια τους ἢ πῆγαιναν νὰ συνεργάζονται μὲ τοὺς κατακτητὲς. Ποτέ, σύντροφοι, ἐμεῖς πού πάντοτε τάξαμε τὸ γενικότερο συμφέρον πάνω ἀπὸ τὸ κομματικὸ ἔστω κι' ἂν τοῦτο μᾶς ἐζημίωνε, ποτέ ἐμεῖς δὲν ὑπῆρξαμε φειδωλοὶ στὸν ἔπαινο πρὸς τοὺς συναγωνιστὲς μας. Ποτέ δὲν μειώσαμε τὴν συμβολή τους στὸν ἔθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγώνα, ποτέ δὲν θελήσαμε νὰ μειώσουμε τὴν συμβολή καὶ τὴν ἀξία καὶ τὸν ρόλο τῶν ἄλλων στοὺς ἀγῶνες πού μᾶς περιμένουν. Καὶ εἶχαμε αὐτὴ τὴν γενναιότητα στὸν ἔπαινο γιὰτὶ μὲ τὴν ἴδια εὐθύτητα ξέραμε πάντα νὰ λέμε τὴ γνώμη μας ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ δυσχεροῦσε.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ

Δοθήκαμε ὁλόψυχα στὸν ἔθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγώνα, εἰλικρινά, τίμια καὶ θελήσαμε στὸν ἀγώνα αὐτὸν νὰ εἴμαστε τίμιοι καὶ ἀπέναντι τῶν δικῶν μας καὶ ἀπέναντι τῶν συναγωνιστῶν μας καὶ ἀπέναντι ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Καὶ τὸν ἀγώνα αὐτὸν σύντροφοι, τὸν ἀγώνα τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης οὔτε ποτὲ τὸν ἐπροδῶσαμε, οὔτε θὰ τὸν προδῶσουμε ποτέ. Δὲν θελήσαμε ποτὲ νὰ χωρίσουμε τίς κακὲς πλευρὲς ἀπὸ τίς καλὲς πλευρὲς τοῦ ἀγώνα, τὰ λάθη ἀπὸ τίς ἐπιτυχίες καὶ νὰ διεκδικήσουμε τὴ δόξα καὶ νὰ ἀποφύγουμε τὴν εὐθύνη. Ἀπέναντι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀπέναντι τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἀναλαμβάνουμε ἀκέραιη τὴν εὐθύνη γιὰ ὁλοκλήρου τὸ κίνημα τῆς ἑθνικῆς ἀντίστασης.

Καὶ μάθατε μέσα στὸν ἀγώνα αὐτὸν ὅτι ὅταν θέλῃ κανεὶς νὰ κἀν λαϊκὸ ἀγώνα, πρέπει νὰ ξεφύγῃ μὴ γιὰ πάντα ἀπὸ τὰ διφορούμενα, ἀπὸ τὰ ὑπονοούμενα, ἀπὸ τίς περιπεπλεγμένες περιπλοκὲς, ἀπὸ τίς διπλωματικὲς ἐκφράσεις τῶν ἀστικῶν κομμάτων.

Ὁ ἀγώνας ὁ λαϊκὸς ἔχει μὴ γραμμὴ καθάρια, γραμμὴ πού ἐμπνέεται ἀπὸ τὸν πόνο γιὰ τὸ λαό, γραμμὴ πού βασίζεται στὴ μελέτη καὶ στὴ μέθοδο τῶν μεγάλων δασκάλων τοῦ σοσιαλισμοῦ, γραμμὴ πού ἐξυπηρετεῖ τὸ συμφέρον τοῦ προλεταριάτου καὶ τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ. Οἱ ἡγέτες τῶν λαϊκῶν κομμάτων λένε ἐκεῖνο πού ἔχουν νὰ ποῦν, παστρικά, σταράτα, χωρὶς περιστροφές, γιὰτὶ ὁ λαὸς δὲν ξέρει τίς περιστροφές, ὁ λαὸς σηκώνει τὸ ροζιασμένο χέρι του καὶ χτυπάει.

Ἀνάμεσα στίς ἄλλες πικρίες πού ἔχετε δοκιμάσει, σύντροφοι, εἶνε καί ἡ πικρία ὅτι τήν ἀλήθεια αὐτή πῶς τὸ κόμμα τοῦτο δέν θέλησε νά ἐπωφεληθῇ ἀπὸ διαφορούμενα, τήν ἀλήθεια αὐτή θέλουν μερικοὶ καλόπιστοι καὶ ἄλλοι κακόπιστοι νά τήν σβύσουν. Οἱ κακόπιστοι γιατί ἔχουν συμφέρον. Οἱ καλόπιστοι γιατί, μιά καὶ δέν ἔχει ὑπάρξει μεγάλη σοσιαλιστικὴ προσπάθεια στὴν Ἑλλάδα, δέν ἔχουν ἀκόμη συλλάβει τὸ νόημα τῆς σοσιαλιστικῆς γραμμῆς. Γιά μερικοὺς ἀνθρώπους, σύντροφοι, ἐμεῖς δέν εἴμαστε αὐτὸ πού εἴμαστε, ἀλλὰ κρυπτο - κάτι τί, κρυπτο - κάτι ἄλλο... ἀπὸ κείνο πού λέμε πῶς εἴμαστε. Κόμμα πού ἀγωνίστηκε ὅπως ἀγωνίστηκε τὸ Κόμμα μας, Κόμμα μὲ στελέχη καὶ ὁπαδούς πού δέν δίστασαν ποτὲ νά ποῦν τὴ γνώμη τους καὶ νά κινδυνέψουνε γι' αὐτὴ, περιφρονεῖ θεβαίως τὴν κατηγορία. "Ὅ,τι θελήσαμε νά εἴμαστε, εἴμαστε. "Ὅ,τι θέλουμε νά ποῦμε, τὸ λέμε ἐλεύθερα. "Ὅ,τι θελήσαμε νά κάνουμε, τὸ ἐκάνουμε, ὅτι θελήσουμε νά κάνουμε στὸ μέλλον θὰ τὸ ποῦμε μὲ τὴν ἴδια εὐθύτητα. Εἴμαστε κάτι ἀπολύτως φανερό. Οὔτε κρυπτο - τοῦτο, οὔτε κρυπτο - τ' ἄλλο, οὔτε κρυπτο - ὅ,τι δῆποτε. Εἴμαστε φανερά σοσιαλιστές. Ἀλλὰ ἂν ὑπάρχουν ἀνθρώποι πού γιὰ νά πιστέψουν ὅτι εἴμαστε σοσιαλιστές καὶ ὅχι κάτι ἄλλο, θέλουν ἐμεῖς νά ὑποχωρήσουμε πρὸς αὐτοὺς ἢ καὶ νά προδώσουμε τὴ γραμμὴ μας, τοὺς τὸ λέμε: τέτοιο χατήρι δέν θὰ τοὺς γίνῃ.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΒΑΡΚΙΖΑΣ

Σύντροφοι,

Πέρασαν 4 χρόνια, 4 χρόνια τόσο γεμάτα ἀπὸ ἀγῶνα, τόσο μεστὰ ἀπὸ γεγονότα, τόσο σημαντικά, γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ κόσμου... Μὰ ὁ καλὸς κάτοικος τῆς Ἑλλάδας, σήμερα τρίβει τὰ μάτια καὶ ἀναρωτιέται: Πήγαμε ἄρα γε 4 χρόνια μπρὸς ἢ γυρίσαμε 4 χρόνια πίσω; Ζοῦμε μέσ' τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς Εὐρώπης τοῦ 1945 ἢ στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς Χιτλερικῆς Γερμανίας, τῆς φασιστικῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Μεταξικῆς τοῦ 1936;

Δέν εἶνε βέβαια σκοπὸς μου νά ἀναλύσω ἐδῶ ὅλες τίς αἰτίες πού μᾶς ἔχουν ὀδηγήσει στὴ σημερινὴ κατάσταση. Θὰ πάρω ὅμως μιά ἀφετηρία καὶ σὲ πολὺ γενικὲς γραμμὲς θὰ ἐξετάσω τὸ σημερινὸ μας πρόβλημα. Τοποθετῶ τὴν ἀφετηρία τῆς σημερινῆς κατάστασης στὴ συμφωνία τῆς Βάρκιζας. Τὴν τοποθετῶ δὲ ἐκεῖ γιατί ἡ συμφωνία αὐτὴ κλείνει γεγονότα, προκαλεῖ γεγονότα καὶ δημιουργεῖ τίς δυὸ πλευρὲς τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος: Μιά ἐσωτερικὴ, καὶ μιά ἐξωτερικὴ. Ἡ συμφωνία τῆς Βάρκιζας κλείνει γεγονότα, ἀλλὰ καὶ δημιουργεῖ. Στηρίζεται σ' ἓνα πελώριο γεγονός, στηρίζεται στὴ συμφωνία γιὰ τὸν ἀφοπλισμὸ τοῦ ΕΛΑΣ. Ἐναντὶ αὐτοῦ τοῦ ἀφοπλισμοῦ ἢ τότε κυβέρνηση (καὶ νομίζω ὅτι οἱ ἐκπρόσωποί της στὴ Βαρ-

ρέση νά ξεφύγῃ ἀπὸ τὸ πολιτικὸ χάος, καὶ νά μπούμῃ σὲ ὁμαλὸ πολιτικὸ βίον, ἀλλὰ καὶ γιὰ νά μπορέσῃ νά ἀποκτήσῃ τὴ διεθνὴ θέσιν πού ἀξίζει, εἶνε ἀπαραίτητος ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴ δημοκρατία.

Ἄν ἡ ἀντίδραση εἶχε ἴχνος ντροπῆς, ἂν εἶχε ἴχνος πατριωτισμοῦ — μόνῃ της θὰ εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν ἐξουσία καὶ θὰ εἶχε ζητήσῃ ἀπὸ τὶς δημοκρατικὲς καὶ λαϊκὲς δυνάμεις νά σχηματίσουν κυβέρνησιν γιὰ νά σώσουν τὴ χώρα. Βεβαίως αὐτὸ εἶνε τρόπος τοῦ λέγειν... Ἡ ἀντίδραση οὔτε τώρα, οὔτε ποτὲ δὲν θὰ θελήσῃ νά καταλάβῃ ὅτι πρέπει νά παραιτηθῇ ἀπ' τοὺς σκοποὺς της γιὰ νά μπορέσῃ ἡ Ἑλλάδα νά ζήσῃ. Ἀλλὰ τὸ ἔχει καταλάβει ὁ λαὸς καὶ αὐτὸ εἶνε ἀρκετό.

Πάλῃ γιὰ τὴ δημοκρατία σημαίνει πρὸ παντὸς πάλῃ γιὰ πολιτικὴ δημοκρατικὴ κυβέρνησιν χωρὶς τὴν ὁποία δὲν μπορεῖ νά προχωρήσῃ τὸ ἔργο τῆς ἀποκατάστασης τῶν ἐλευθεριῶν, σημαίνει δημιουργία προϋποθέσεων γιὰ τὴ διεξαγωγὴ ἐλευθέρων ἐκλογῶν. Πάλῃ γιὰ τὴ δημοκρατία σημαίνει, πάλῃ, γιὰ τὴν ἐκκαθάριση τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ ἀπὸ τὰ φασιστικὰ καὶ δοσιλογα στοιχεῖα. Πάλῃ γιὰ τὴ δημοκρατία σημαίνει ἀναγνώριση τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης.

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΔΙΩΓΜΟ

Ἐχει βρεθῇ τώρα τελευταῖα κάτω ἀπὸ τὴν πίεσιν τῆς διεθνούς κοινῆς γνώμης, ἔχει βρεθῇ μιὰ διέξοδος πού ἀναμασοῦν οἱ ἐκάστοτε ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης. Θέλουν νά κάνουν λένε «ἀποσυμφόρηση τῶν φυλακῶν». Πρόκειται γιὰ μιὰ ἄνιστόρητη ὑπεκφυγή. Δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ λόγος πού πρέπει οἱ ἀγωνιστὲς νά βγοῦν ἀπὸ τὶς φυλακὲς. Πρέπει νά βγοῦν γιατί εἶνε ἀγωνιστὲς τοῦ κινήματος τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης.

Σύντροφοι,

Συμβαίνει στὴν Ἑλλάδα κάτι μοναδικό: Δὲν διώκονται μόνο μὲ τὸ πρόσχημα ἐγκλημάτων κατὰ τὰ Δεκεμβριανὰ οἱ ἀγωνιστὲς. Διώκεται καὶ τὸ κίνημα τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης καθ' ἑαυτό. Θεωρεῖται ἀπὸ τὴ δικαστικὴ πρακτικὴ σήμερα ὅτι εἶνε ἀδίκημα ἢ ἴδια ἡ Ἀντίσταση! Ὅτι ἀποτέλεσε «ἀντιποίηση ἀρχῆς», ὅτι δηλαδὴ νόμιμες ἀρχὲς στὴν Ἑλλάδα ἦταν οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Κουϊσλιγκ καὶ ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, πού ἀπάνω στὸ βουνὸ διοικούσαμε καὶ νομοθετούσαμε, εἴμαστε ἐγκληματίες, γιατί πήραμε παράνομα τὴν ἐξουσία ἀπὸ τὰ χέρια τῶν κατακτητῶν. Δὲν πρέπει λοιπὸν νά γίνῃ ἀποσυμφόρηση τῶν φυλακῶν, ἀλλὰ ἀπότιση φόρου τιμῆς ἀπὸ τὸ κράτος, ἐπίσημη ἀναγνώριση τοῦ Κινήματος Ἐθνικῆς Ἀντίστασης. Ὅσο γιὰ τὶς κατηγορίες, γιὰ τὰ ἐγκλήματα κατὰ τὰ Δεκεμβριανὰ, ὅταν γίνῃ ἡ σχετικὴ συζήτηση στὴ Βάρκιζα, ἡ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ ΕΑΜ εἶπε στὴν κυβερνητικὴ ἀντιπροσω-

πεία, πού ὁ πρόεδρος τῆς πού ἔδειξε τόσο καλή πίστη, καί τόσο καλή θέληση βρίσκεται σήμερα ἀνάμεσά μας. "Αν ὑπάρχουν ἐγκλήματα ὅπως τὰ περιγράφετε, αὐτὰ δὲν ἔχουν σχέση μὲ τοὺς πολιτικούς μας σκοπούς, δὲν εἶνε ἀδικήματα πού ἔγιναν ἀπὸ γνήσιους ἀγωνιστὲς τοῦ λαοῦ. "Αν ζητοῦμε τὴ γενικὴ ἀμνηστία δὲν τὸ κάνουμε γιατί ἔχουμε ἀντίρρηση νὰ δικάσετε τέτοια ἀδικήματα. "Αλλὰ προσέξτε. "Ανοίγετε μιὰ πόρτα καί πολλὰ παράθυρα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ περάσῃ ἡ δίωξη ὄλων τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ Κινήματος τῆς "Εθνικῆς "Αντίστασης.

ΝΑ ΔΟΘΗ ΑΜΝΗΣΤΙΑ

Δυστυχῶς βγήκαμε ἀληθινοί. Σήμερα, μὲ τὸ πρόσχημα τῆς δίωξης γιὰ τὰ Δεκεμβριανά, δὲν ὑπάρχει στέλεχος τοῦ ἀγώνα πού νὰ μὴν ἔχῃ φυλακισθῇ. Κι' ἂν ἔμειναν μερικά ἀνώτερα στελέχη ἐλεύθερα, τοῦτο ἔγινε γιατί ἡ σύλληψη καί ἡ καταδίκη τοὺς θὰ εἶχε κάνει πάρα πολὺ κακὴ ἐντύπωση στὴ διεθνῇ γνώμη πού ἡ ἀντίδραση θέλει νὰ ἐξαπατᾷ. "Ετσι ἀπὸ τὴν κατάσταση πού δημιουργήθηκε ξεπηδάει μονάχο του τὸ αἶτημα τῆς ἀμνηστίας, πού εἶνε παρακολούθημα τῆς ἀξίωσης γιὰ τὴν ἀναγνώριση τοῦ Κινήματος τῆς "Εθνικῆς "Αντίστασης. Καί δὲν εἶνε μόνο ζήτημα δικαιοσύνης καί διεθνoῦς ἀποκατάστασης τῆς "Ελλάδας, ἀλλὰ καί στοιχεῖο γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν ἐλευθεριῶν.

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΩΝ

Σύντροφοι,

Γιὰ νὰ ἐπέλθῃ αὐτὴ ἡ ἀποκατάσταση τῶν ἐλευθεριῶν, γιὰ νὰ μπῇ ἡ χώρα στὴν ὁμαλότητα, τὸ Κόμμα μας, συνεχίζοντας τὴν παλιά του προσπάθεια ὑπὲρ τῆς ὁμαλότητος, θὰ κάνῃ ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ διευκολύνῃ τὴ λύση τοῦ κυβερνητικοῦ ζητήματος. Καί πρέπει ὅλα τὰ κόμματα τῆς ἀριστερᾶς, ὅλα τὰ δημοκρατικὰ κόμματα νὰ κάμουν πράγματι ὅ,τι μποροῦν πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση.

"Αλλὰ πρέπει νὰ εἴμαστε σαφεῖς. Διευκόλυνση σημαίνει νὰ κάνουμε ὅλες τίς δυνατὲς θυσίες γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ περάσουμε στὴν ὁμαλότητα. Δὲν σημαίνει ἐγκατάλειψη τῆς γραμμῆς μας. Τὸ κόμμα τοῦτο, ὅ,τι δήποτε καί ἂν συμβῇ θὰ διευκολύνῃ πάντοτε τὴν ὁμαλότητα, ἀλλὰ ὑποχώρηση πρὸς τὸν καπιταλισμό, ἔμμεση ἢ ἄμεση συμμάχια μαζί του, δηλαδὴ προδοσία πρὸς τὸν καπιταλισμό — κυριολεκτικὰ, ἀπόλυτα, ἀδιάλλακτα — ποτέ!

Καί στὸν ἀγώνα αὐτὸν γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν ἐλευθεριῶν, ὅλες οἱ δημοκρατικὲς δυνάμεις πρέπει ἀποφασιστικὰ νὰ ριχθοῦν. Καί εἶνε αὐτὸ πού λέμε ἔκκληση πρὸς τίς μετριοπαθέστερες δημοκρατικὲς δυνάμεις, πρὸς ἐκεῖνες πού δίνουν πολλὰς φορές τὴν ἐν-

τύπωση ότι διατάζουν γιατί φοβούνται την «παρεξήγηση». 'Εφ' ὅσον εἶνε εἰλικρινά δημοκρατικοί, τὴν παρεξήγηση δὲν θὰ τὴν ἀποφύγουν. Θὰ γίνουν καὶ αὐτοὶ «κρυπτο-κάτι τι». Ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνουν γιὰ νὰ σώσουν τὴ δημοκρατία.

Δημοκρατικὴ πολιτικὴ κυβέρνησις θὰ σημάνῃ καὶ ὀρθὴ τοποθέτηση τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ὅσο γιὰ μᾶς, σὰν σοσιαλιστές, στὸ πεδίο αὐτὸ ἔχουμε πρόσθετα καθήκοντα. Ὁ ἀντιφασιστικὸς πόλεμος τελείωσεν. Ἀπὸ δῶ καὶ μπρός, ὁ σοσιαλισμὸς ἔχει καθήκον νὰ πολεμήσῃ γιὰ τὴν εἰρήνην, νὰ μὴν ἐπιτρέψῃ νὰ ἀναζήσουν πουθενὰ καὶ νὰ παρασύρουν τοὺς λαοὺς τὰ φυλετικὰ μίση. Ὁ σοσιαλισμὸς θὰ ἀγωνισθῇ γιὰ τὴ συνεννόηση τῶν λαῶν καὶ γιὰ τὴν παγίωση τῆς εἰρήνης. Γιὰ νὰ πετύχουν οἱ σκοποὶ αὐτοὶ: Πόλεμος στὸν πόλεμο! Σύντροφοι,

Σὰν ἓνα μικρὸ κομμάτι, πολὺ μικρὸ κομμάτι τοῦ διεθνοῦς σοσιαλισμοῦ θὰ κάνουμε καὶ μεῖς ἐδῶ τὸ καθήκον μας. Θὰ παλαίψουμε γιὰ τὴν δημοκρατία. Θὰ παλαίψουμε γιὰ τὴν λαϊκὴ δημοκρατία. Θὰ παλαίψουμε γιὰ τὸ σοσιαλισμὸ. Θὰ παλαίψουμε γιὰ τὴ συνεννόηση ὅλων τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης πού δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ποτὲ παρὰ ἂν ἐπιβληθῇ παντοῦ καθεστὼς σοσιαλιστικὸ. Καὶ πέρα ἀπὸ τοὺς διεθνεῖς θεσμοὺς πού δημιουργοῦνται σήμερα — καὶ πού εἶχαν δημιουργηθῇ μάταια καὶ ἄλλοτε — δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ εὐχόμεσθε καὶ νὰ περιμένουμε μὲ ἀγωνία νὰ ὑπάρξῃ ὁ μόνος θεσμὸς πού πιστεύουμε ὅτι μπορεῖ νὰ χρησιμέψῃ γιὰ τὴν παγίωση τῆς εἰρήνης, γιὰ τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὴν εὐημερίαν ὅλων τῶν λαῶν: ἡ Ἑργατικὴ Διεθνὴς.

ΣΚΛΗΡΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Ἀγῶνες θὰ γίνουν ἀκόμη σκληροί. Ὁ καπιταλισμὸς εἶνε τραυματισμένος βαρεῖα ἀλλὰ ἔχει ἀκόμη δυνάμεις καὶ βρίσκει τρόπους νὰ τυραννᾷ ἀκόμη τοὺς λαοὺς καὶ βρίσκει τρόπους νὰ ἐμφανίζεται μὲ νέες ἰδεολογικὲς μάσκες. Οἱ ἀγῶνες μας θὰ εἶνε σκληροί. Ἀλλὰ γιὰ μᾶς, τώρα, δὲν εἶνε πιά οἱ πρῶτοι. Δὲν ὑπάρχει σήμερα ἀγωνιστὴς πού νὰ διστάζῃ. Δὲν ὑπάρχει σήμερα ἀγωνιστὴς πού ν' ἀμφιβάλλῃ. Δὲν ὑπάρχει σήμερα ἀγωνιστὴς πού νὰ μὴν ἔχῃ ἐτοιμασθῇ. Ἀπὸ τὸν ἀγῶνα δὲν θὰ λείψῃ κανεὶς. Τὸ γέρας τῆς νίκης εἶνε ἡ λαϊκὴ δημοκρατία, τὸ γέρας τῆς νίκης εἶνε ὁ παγκόσμιος σοσιαλισμὸς. (Ὅλοι ὀρθοὶ χειροκροτοῦν ζωηρά καὶ ἐπευφημοῦν τὸν ὁμιλητὴ. Ὅλοι φάλλουν τὸν ὕμνο τῆς Διεθνοῦς καὶ τὸν Ἑθνικὸ Ὑμνο).